

Guntas Vaičules «laimes pogas» sprintā starp saviem pasaules centriem

«Katram sava laimes poga»

#SIF_MAF2021

Gunta Vaičule (dzimusi Latiševa-Čudare) ir vieglatlēte, startē sprinta distancēs (specializējoties 200 m un 400 m disciplīnai). 2017. gada Eiropas U-23 čempione šajā distancē, treneri – Pēteris Stripkāns, Edvīns Krūms. Olimpiete Latviju pārstāvējusi 2016. gada vasaras olimpiskajās spēlēs. 2021. gada Latvijas čempione 100 m un 200 m distancē, Latvijas rekordiste 400 m telpās, Eiropas U-23 čempione 400 m 2017. gadā.

Izglītību ieguvusi Kalnezeru Katoļu pamatskolā, skolas laikā dejojusi Lendžu deju kolektīvā «Ūdzeņa», dziedājusi skolas korī, Rēzeknes Valsts ģimnāzijā, Rēzeknes Tehnoloģiju akadēmijā, Latvijas Universitātē, iegūts maģistra grāds tiesību zinātnēs un juristes kvalifikācija. Sprintere šovasar aizvadījusi treniņnometni Spānijā pēc ilgākas pauzes, jo pēdējā gada laikā sportistes ikdienu saistījusies ar mammas pienākumiem, audzinot meitiņu.

Dzīvo Krāslavas novada Zundos, bieži ciemojas dzimtajā pusē Lendžos. Dejo deju kopā «Dziga».

Guntas «laimes pogas»

Kalnezeru Katoļu pamatskola



Šajā vietā, kur šobrīd ir asfalts, mēs skrējām 60 metrus. Tas ir mans pirmais sprints dzīvē. Pēc 60 metriem jau parasti var pateikt, ka kaut kas sanāk. Es skolas laikā skrēju diezgan ātri. Visa šī skolas teritorija ir ļoti īpaša. Kādreiz šeit bija skolas dārzs, siltumnīca, mums vasarā bija lauciņš, bija mācību priekšmets «sabiedriski derīgie darbi», kas mūsdienās skan diezgan dīvaini. Vajadzēja stādīt dālijas, rudenī rakt laukā un nest uz pagrabu. Siltumnīcā piķējām un paši sev audzējām tomātus, pavārītes konservēja, un mēs paši ēdām. Tas iemācīja darba kultūru. Skola bija manas otrās mājas, neliela, mazas klases, mēs bijām deviņi skolēni klasē, tā bija liela klase. Ar visiem skolotājiem bija ļoti siltas un personīgas attiecības. Arī šobrīd mēs satiekamies ar skolotājiem un esam kā draudzenes. Skolā iemācījies ne tikai teoriju, bet arī tādas lietas kā uzstāties, dziedāt. Arī interese par sportu nāk no skolas, jo pamatskolā man bija ļoti laba sporta skolotāja Anna Medne. Viņa iemantoja ļoti lielu respektu, viņa prata redzēt, kuram ir dotības, tāpēc mani vienmēr ņēma uz Rēzeknes novada pavasara un rudens krosu Ančupānos. Man tas ļoti nepatika, jo, kuram gan patīk daudz un ātri skriet? Un pēc tam tā asins garša mutē. Atceros, ka tas bija grūti, jo es ļoti centos. No tā, ko es parādīju sacensībās, par mani runāja arī Rēzeknē. Puiši no Lendžiem, kuri trenējās vieglatlētikā, teica, ka mums Lendžos ir meitene, kura ātri skrien, varbūt kaut kas sanāks. Vidusskolas gados tā arī sanāca, ka beigās es arī aizgāju trenēties vieglatlētikā Rēzeknē, un tā kļuva par manu profesiju. Viss sākās it kā ar tādiem sīkumiem bērnam vecumā, kas nepatika, bet tagad es ļoti novērtēju skolas laika dzīvi un pieredzi. Ļoti žēl, ka skolas vairs nav, tā ir slēgta. Šī noteikti ir viena no vietām, kas mani ir veidojusi, un es nevaru teikt, ka sev nepatīku.

Viraudas ezers



Es esmu sevi izlutinājusi ar šo ezeru, jo tas ir dzirds, tīrs, skaists. Pusaudžu vecumā mēs te daudz dzīvojām, pirmās mīlestības un pirmie skūpstī... Man tik ļoti patika peldēties, ka gāju vairākas reizes dienā uz ezeru. No bērnības es esmu ūdens cilvēks. Mani nevarēja dabūt laukā no ūdens, kamēr nebiju nosalususi zila. Es pat esmu slīkusi vienreiz, bet tas nav mazinājis manu vēlmi iet peldēties. Arī tagad, redzot savu vienu gadu veco meitu, es redzu sevi, viņa

atspoguļo mani, jo nenormāli patīk peldēties, šļakstināties, priecāties. Vēlāk visa atpūšanās bija pie ezera. Visi draugu tusiņi, meiteņu sarunas par pirmo mīlestību un tamlīdzīgi. Emocionāli šī ir tuva vieta – vasarā peldēšanās, laivu braucieni, ziemā mēs gājām pāri ezeram, slidojām. Gar ezeru ir taciņa, tur mēs bērībā bieži staigājām. Un tikai tur ir tā īpaša ezera smarža... Man tā ir smarža no bērnības!

Medaļa un akreditācijas karte



Šī ir mana līdz šim lielākā medaļa Eiropas čempionātā Polijā 2017. gadā. Braucot uz šīm sacensībām, es sev tā neticēju, ka varētu izcīnīt zeltu, bet izdevās... Vēl es noskrēju Pasaules čempionātā, protams, bez medaļas, bet es biju priecīga par dalību tur, turklāt U-23 tas ir pēdējais junioru vecums, iespēja. Tas bija laiks, kad bija jāpāriet pieaugušo kategorijā. Augstskolu finišēju, bija jāsāk domāt, vai iet strādāt. Sportot ir forši, bet, vai tu ar to sevi vari uzturēt un nodrošināt apstākļus, lai tu arī turpmāk vari palikt sportā... Es par savu dzīves veidu izvēlējos sportu. Un šī ir mana 2016. gada olimpisko spēļu akreditācijas karte. Tādas ir visiem sportistiem, ar to tiek nodrošināta piekļuve visur, kur nepieciešams. Apkārt ir piespraudītes, mēs tos saucam *pini*. Katram olimpietim iedod attiecīgu skaitu piespraudīšu, mēs maināmies savā starpā. Tā ir tāda tradīcija – sportisti pieiet viens otram un pajautā, vai nevaram samainīties. Šīs ir piespraudes, ko man izdevās iemaiņīt.

Meitiņas pirmās zeķītes



Šīs ir manas meitiņas Rūtiņas pirmās zeķītes, kas sildīja viņai kājiņas slimnīcā, kad viņa piedzima. Tagad mans bērniņš ir mans pasaules centrs, un es viņai visa pasaule. Tas ir labākais, kas ar mani dzīvē ir noticis. Zeķītes un citas pirmās lietas esmu saglabājusi, lai tad, kad viņa izaugs, varētu paskatīties, cik viņa bija maziņa. Rūta ir līdzīga man vizuāli, viņa ir aktīviste, un tai pat laikā prātīga, tas ir no tēva.

Vecāku vēstules



Šīs vēstules vecāki rakstīja viens otram, kad mamma pēc manām vai māsiņas dzemdībām bija slimnīcā. Tajā laikā nebija mobilo telefonu. Vēstulū saturs ir ļoti praktisks – atnes man to, nopērc man to, bet tā informācija, ko es saņemu vēstulēs, man liek daudz pārdomāt, kā bija tajā laikā, kā mēs esam auguši, kāda bija rocība ģimenē, piemēram, mamma raksta, lai tēvs nopērk tādas un tādas zāles, bet, ja dārgas, tad lai nepērk. Šobrīd mēs par to vispār nedomājam. Ja ārsts pasaka, ka vajag, tad vajag, pērkam. Tad viņi raksta viens otram, ka mamma pārdzīvo, ka nevar sazvanīt tēvu, atbild «Ceplīši» vai citā dzīvoklī. Man liekas, kā tā varēja būt? Kā telefonsakari bija tik jocīgi? Tētis nav bijis istabā, nav dzirdējis, ka zvana telefons, mamma pārdzīvo. Tagad tas liekas tik elementāri, tik pašsaprotami. Kā izdzīvoja attiecības tajā laikā bez mūsdienu tehnoloģijām, palaušanās vienam uz otru bija lielāka. Vēstulēs es uzzinu, kādos mīļvārdiņos vecāki sauca viens otru, jo ikdienā mēs neko tādu nedzirdējam, tādas atklāsmes... Viņi atzīstas arī mīlestībā viens otram un saka tādus labus vārdus viens otram. Kad mēs augām, to mīlestību tā neizrādīja, atklāti neteica –

Es tevi mīlu. Tagad jau mēs bērnus esam pārlādējuši ar mīlestību. Tagad, kad es pati esmu mamma, es filtrēju caur sevi, kā bija man, salīdzinu, kāpēc man ir tā, kāpēc man saikne ar bērnu izveidojās vai nē, kas nāk no manas bērnības. Varbūt daudz bija pozitīvā, bet tanī pat laikā bija daudz grūtību. Tas ir tas, kas veidojis mani. Kad es lasīju, es ļoti dzīvoju līdzī, es redzēju savu vecāku rūpes, kuras, esot kā bērns, es neredzēju, jo viss jau griežas ap mani. Es šīs vēstules pusaudža vecumā atradu, kārtojot sekciju, tās nebija noslēptas, vienkārši noliktas. Neilgi pirms Rūtas dzimšanas man atkal gribējās vēstules pārlasīt. Tā tās pie manis arī palika, bet vajadzēs atdot mammai.

Dēvīņu kalns



Šis kalns ir manas saknes no mana tēva puses. Mamma nāk no Rēzeknes. Mana vecmamma Rita šeit ir uzaugusi, šeit ir viņas tēva mājas vieta. Padomju laikos, kad taisīja meliorāciju, visas ēkas sastūma, sagrūda un iznīcināja, tai skaitā arī vecmammam māju, to vietā sacēla daudzdzīvokļu mājas centrā, arī vecmammai piešķīra dzīvokli, bet viņa visu dzīvi strādāja, lai to dzīvokli izpirktu. Kad es piedzimu, šeit bija tikai šie divi lieli koki – lapegle un ozols, vēl priedes un egle, kas palikuši no senču mājvietas. Arī es šeit esmu pavadījusi daudz laika. Šeit ir mana tēva zeme. Šeit vienmēr bija lielais kartupeļu lauks, kādu laiku arī lopu bites, jo mums vienmēr ir bijušas gotiņas, un ziemā jāpiebaro. Runkuļu vagas man ir ļoti pazīstamas, gan fiziski, gan morāli ļoti labs treniņš. Man kā bērnam tās bija pēdējās mocības, jo kā vecākajai ģimenē vajadzēja strādāt kopā ar mammu un vecmammu. Šeit mēs daudz esam strādājuši, atpūtušies gandrīz necik, bet liela pateicība, ka šī vieta ir bijusi, tā atstājusi lielu iespaidu arī stadionā, ka ir jāpadara viss, kas ir jāpadara, līdz galam, tāpat arī sacensībās – ir jāpadara, jāparāda maksimums. Šeit jūt tās saknes. Vecmamma aizgāja, kad es biju Riodežaneiro olimpiādē, divas dienas līdz manam startam, pēkšņi. Tas bija ļoti sāpīgi, bet tanī pat laikā tādā brīdī, kas man lika daudz pārdomāt par savām dzīves prioritātēm – sports, karjera, ģimene... Man bija jāpiedalās, bet galvenā doma bija, kā tikt uz mājām, būt kopā ar ģimeni. Ģimene mani gaidīja. Bēres taisīja, kad es atbraucu. Šī ir mana vieta viennozīmīgi.

Sarkaņu baznīca



Vecmamma bija tā, kura veda mani uz baznīcu, jo es bērnodārzā nekad neesmu gājusi, mani viņa pieskatīja. Pagasts deva autobusu, mēs braucām uz Aglonu 15. augustā, tas bija liels notikums Arī tas, ka es mācījos Kalnezeru Katoļu pamatskolā, deva daudz. Ar skolas bērniem mēs gājām svētceļojumos uz Sarkaņu baznīcu. Pieci kilometri, bet bērnam tas bija liels gabals un arī piedzīvojums. Rudeņos mēs kopām ap baznīcu, grābām lapas. Sarkaņu baznīca ir arī nozīmīga svētvieta. Kristīgajā mācībā skolotāja stāstīja ļoti daudz nostāstu gan par baznīcu, gan svētbildi tajā, kādus brīnumus tā paveikusi. Man tas šķita brīnums. Šeit es lauļājos, arī bērns ir krustīts šeit. Tīri ainaviski šī ir skaista un man ļoti mīļa vieta. Es pieeju reliģijai modernāk, bet uzskatu, ka bausīši ir jāievēro un ticība kā tāda ir jānes pa dzīvi.

Teksts – Ineta Atpile-Jugane

Foto – Arita Atpile-Dona

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem. Par projekta «Katram sava laimes poga» (Nr. 2021.LV/RMA/03/02) rakstu saturu atbild b-ba «Latgolys entuziasta grupa Bīdīs»

MAF
Mediju atbalsta fonds